

Előfizetési díj
Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:
Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Össz. hasabozott garmond sor ára 6 kr.
Béregdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyból
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt i
nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Hansen
stein és Vogler (Neuer Markt 11).
Posten: Lang Leopold (Eszébet-tér 9. z.
Nyílttéri cikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb czikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

„KELET“

politikai és közgazd. napilap
negyedik félévi folyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi bekül-
dését, legezelszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a
szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv
sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólított kiadó-hi-
vatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t elő-
fizetők méltó igényei kielégíttessenek.

Előfizetési árak maradnak a régiek:

Aug.—dec. 5 frt. Egy hóra 1 frt.

Aug.—sept. 2 frt. Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szol-
gálunk t. gyűjtőinknek.

A „KELET“ kiadóhivatala.

Jövönk.

(zzz.) Vannak nemzetek, melyek saját
egyensúlyuk fentartásáról még akkor is bizto-
sak lehetnek, ha — egy-egy hivatását félreértő
nemzedék által hamis irányba tévesztve —
munkaerejük s idejük nagyobb részét közbe-köz-
be kárbamenni hagyják. Fájdalom, mi nem
tartozunk ezek sorába; mi még igen messze
vagyunk attól, hogy egész jövőnk kockázta-
tása nélkül a helyzet e tekintetbeni komoly-
ságát csak pillanatokra is ignorálhassuk. Mi
csak úgy élünk meg, s biztosítjuk igazán jö-
vönket, mint a szegény ember, ki a maga em-
berségéből él, ki fáradhatlan munkásságot fejt
ki s az időt hasztalan küzdelemre vagy éppen
tétlenségben nem vesztegetheti. Geographiai
helyzetünk, ethnographiai viszonyaink, nemzet-
gazdasági segélyforrásaink, ha nem nyújtanak
kétségbeesítő képet, de arra se alkalmasok még,
hogy elbizakodottakká tegyenek. Hát még egyéb
culturai tényezők, melyek nélkül ma már egy
elismérésre igényt tartó s ha nem is imponálni,
de legalább jogérzetét érvényesíteni akaró nem-
zet se foglalhat bármilyen szerény állást se az eu-
rópai államok concertjében! Sok, temérdek sok
minden hiányzik még nálunk ahhoz, hogy el-
mondhassuk: most már rendben vagyunk, s
időnk és munkaerőnkől valamit pazarolhatunk
házi viszállyra, szeszély vagy előítélet sugalta,
meddő küzdelemre is. Nekünk nagy mérvek-
ben s nemes erőfeszítéssel egy egész jövő szá-
mára kell építnünk és az idő drágább nekünk,
mint az arany. Ugyszólván ujja kell terente-
nünk e hazát, ha biztosítani akarjuk azt a meg-
nyugvást, hogy Attila és Árpád hagyatéka nem

válík előbb-utóbb telhetetlen hatalmak közt vég-
leg szétmarchangoló osztozkodás tárgyává. Ne-
künk ép e tekintetben előnyösen munkára fel-
hívó korszakot kell egész erélyvel felhasznál-
nunk, ha kedves nekünk az eszme, hogy a ma-
gyar királyság az európai államok sorában,
mint az emberiség érdekeit emelő egyik szük-
séges factor, évezredek múlva is létezni fog.

Imé, ez a gyakorlati magyar politika alap-
eszméje, melynek körvonalait önismeret, higgadt
patriotismus, megnyugvás a mai helyzetben, a
nehézségekben vissza nem rettenő munkakedv,
s rendíthetetlen bizalom a jövőben adják meg.

Es egyuttal ez alapeszméje a jobboldali
politikának, melynek jelszavai: béke, bizalom
és munka.

S a baloldal politikája? Mi volt ez mind-
eddig egyb, mint — nem mondom mindene-
ben — de nagybárra merev ellentéte aman-
nak? S mit nyert vagy nyerendő a haza an-
nak érvényesítése által? Semmit!

Az 1867-diki kiegyezéssel befejeztünk egy
három százados pert, melynek folyama alatt
„erős jogunk“ csak a papíron volt, s melynek
továbbfolytatása által végkép ruináltuk volna
magunkat. Hazánkat ezzel kiragadtuk egy nyo-
morteljes helyzetből, mely minden szellemi és
nemzetgazdasági segélyforrásainkat lekötve tar-
ta. Ismét birtokba vehettük az ősi örökséget,
s békekötésünkkel egyuttal szövetségünkkel
tettük ellenfelünket. Desorganisált, sok tekin-
tetben elpusztult állapotban vettük ugyan át
az ősi örökséget; de mihelyt intra dominium
valánk, éreznünk kellett, hogy az alap meg-
levén, a magunk emberségéből megélhetünk és
egy szebb jövőt biztosíthatunk a békés hala-
dás és ernyedetlen munkásság terén. S mi mélt-
án hirdetők: mindent megnyertünk! méltán,
mert csak a munkakedvet és bizalmat kell fel-
ébreszteni a nemzetben, hogy kivívjuk magun-
kat a mostani alapon.

Az ellenzék egészen ellentétes álláspontot
foglalt el, mely megbénítja becses munkaerejét,
s mely nemcsak megfosztott minket segélyétől,
hanem benne a higgadt és így hasznos bírál-
lón felyül még valóságos akadályozó elemet
állított velünk szembe. Hivatását (hamis irány-
ban) egész a szélsőségig teljesítette. Nemcsak
bíralt és akadályozott, hanem meggyalázni és
munkakedvünket összetörni igyekezett. Kicsi-
nyes gáncsoskodás, örökös ellenvetés, vakmerő
igazítás, elérhetlen ábrándok pengetése, éles
szavak, jogtalan megtámadás, örökös névszerinti
szavazás, parlamenti léha strikolás, párt- és
kormánytekinetly lealacsonyítása, szóval minden
eszköze az ellenzésnek kimerített, hogy visz-
szariasztassunk a munkától, hogy lehangoltas-
sák munkakedvünket, hogy félrelökjék a kiegye-
zés feltételeit, a közös ügyek elintézésére fel-
állított intézményeket, melyek helyett más cél-
szerűbbnek indítványozására maig is hasztalan

kérjük az ellenzékét. Eszmeszegénység és — a
mi többnyire együtt jár — tulzás jellemzők fő-
vonásokban ellenzékünk eddigi magatartását.
Egy hamis álláspont védelmében, úgy az or-
szággyűlésen mint azon kívül, egészen megfe-
ledkezett arról, hogy szenvedélyes vagdalkozá-
sai közben nemcsak egy pártot s abból kelet-
kezett kormányt, hanem közügyet súlyt; nem
vette számba, hogy az állambölcsesség nem
mindig azt sugalja, mi legszabadelvűbb s leg-
hazafiasb színezetű, hanem azt, mi kivihető s
mivel nem kockáztatunk mindent; lícitált és
izgatott, sértett és henczegett folytonosan, s ab-
ból áll egész öt évi dicsősége, hogy akadályra
akadályt gördített s a drága idő egy részét a
haza nagy kárára elvesztegette. Ugy tett mint
a rakoncátlan, ki mindent a földhöz vág; mert
neki nagyobb darab vajás-kenyér kellett volna,
mint a mekkorával testvére megelégedett; ki is
bocsátá száján — elég könnyelműen — a jel-
szót: nincs többé mit vesztetünk!

Bizony ha öt év múlva nem sokra men-
tünk, feleljen érette a baloldal, mint párt, s
annak eszköze a baloldali journalistica, mely
oly mélyen szállott le a kortesirodalom szin-
vonálára, mint soha.

Mi — mérlegelve ellentétes álláspontjaink
jelentőségét, s abból folyólag, hogy melyik párt
mint végezte kötelességét — nyugodt lekiisme-
rettel állunk a történelem ítélszéke elébe, s
habár személyenként és mint párt hallatlan
méltatlanságot kellett s valószínűleg kellend még
eltűrnünk, nem fogjuk feladni a munkatért, me-
lyen a hazának szolgálatokat tehetünk.

Kegyelemért se esedezünk az ellenzékhez,
hogy méltóztatassék tetteink és hazafiai érzel-
meink felett jövőre kevésbé kegyetlenül bírás-
kodni. Tények hadd legyenek bármily szigorú
bírálat tárgyai; a ki pedig hazafiai érzelmeinket
meri gyanusítani, az ily aljas léleknek elég
megvetéssel felelnünk, s öntudatunkban keres-
nünk vigasztalást.

De egyet jogunk van megkövetelni az el-
lenzékétől s ez nem személyes és nem pártügy.

Minden hibái, minden tévedései, minden
tulzásai megbocsáthatók talán a baloldalnak.
De van egy hibája, mely már a nemzet elleni
nagy véttség, s ez az, hogy politikája alapesz-
méjét nem irtóztott egy oly tétellel illusztrálni,
mely proselitáinál csak a kétségbeesés hangu-
latát képes megteremtteni, mely a hazafias des-
peratio gyáva tanát hirdeti, oly tant, mely mint
pusztító láz enervál s nemzeteket vitt már sirba.

Nehezebb időkben, az absolutismus leg-
irtózatossabb korszakában is szent hivatásnak
tekintettük, fentartani a nemzet kebelében a
megmentő hitet, hogy van jövőnk! Mai po-
litikánk jelszava is: béke, munka és rendí-
thetetlen bizalom a jövőben.

Az ellenzék pedig nem irtóztott parlament-
ben, journalistikájában és vidéki kortesei ál-

tal egyiránt kísérletet tenni e bizalom meg-
rendítésére, hirdetvén, hogy nincs többé mit
vesztetünk.

Ez több mint hiba: ez bűn!

S mi megkövetelhetjük ellenfeleinktől,
hogy foglaljanak el jövőre bármilyen pártállást,
lemondjanak örökre egy oly tan hirdetéséről,
mely veszedelmesebb, mintsem a hazafiai lel-
kiismeretesség megengedhetné annak pártérdek-
ből felhasználását.

A magyar királyság jövője iránti biza-
lom nem oltható ki a nemzet kebeléből oly
érdek megtámadása nélkül, melyek a pártér-
dek jelentőségén felül állanak.

Horváth Gyula ur a következő nyilatkozat fel-
vetelére kért föl:

Tisztelet szerkesztő ur!

Megengedi, hogy a küllömlömgyei levelezőnek a
Kelet 180 és 181. számában közölt cikkére hely-
reigazításul a következő megjegyzést tessek:

Küllömlömgyei ellenzékének többsége a Ghycoz
Kálmán bucsbeszédében hangsúlyozott és kifejtett
álláspontot tette magáévá. Én magam is ennek, mint
programbeszédemben szerencsés valék elmondani,
híve vagyok.

A szerkesztő urnak lévén tiszteletem kifeje-
zése után

alázatos szolgálja
Horváth Gyula.

Az országos erdőszegylet

idei közgyűlése Tordán aug. 19-én kezdő-
dölég.

Alig egy pár nap választ el még azon időtől,
midőn az országos Erdészeti egyesület tagjai körünk-
be érkeznek s idei közgyűlésüket ezuttal Torda vá-
rosa vendégszerető falai között megnyitják.

Hazánk Királyhágón inneni részének közel 1/3-
át erdőségek és illetőleg ezek maradványai borít-
ják: s területének még jókora része olyan (kopár
oldalak, vízmosások sat.) mely többféle fontos gaz-
dasági tekintetből befásítandó volna. Ugyancsak
Erdély az, melynek erdészeti viszonyai talán a vi-
lágban legzsiláltabb állapotban vannak s éppen ezért
sürgős és gyökeres javítást igényelnek.

A közelmúlt évtizedek alatt mintegy követ-
kezetesen váltották fel egymást azon mostoha körül-
mények, melyek az erdőgazdaság fejlődésének nem-
csak útját állották, de azt egy közel évszázaddal
vetették hátra.

Eltekintve a szakképzettség hiányától: az ön-
fenntartás ösztöne és a körülmények különbeni sulya
kényszeríté nem egyszer magát az erdőbirtokost ar-
ra, hogy erdejének nem csak rendes termését, ha-
nem a fekvő anyagotkét is megtámadja, hogy eb-
ből — ha egyebet nem — legalább az arra kivit-
terhes adót fedezhesse. Ehez járult a nép erdőpusz-
títási hajlama, mire nézve az urbéri viszonyok mint-
egy jogalapul szolgáltak, s mit e mellett a büntető

mal szembe, hogy nem szántam volna magam-ma-
gamat megverni. Fellettem magamban, hogy egye-
dül is megteszem csónakon a szikláig az utat.

Egy negyed óra múlva társaim megint a par-
ton voltak. Elbeszélétek utjok, élők nagyzerűségét.
Mintha csak a kelet-ázsiai expedícióból tértek volna
meg, — oly hosszadalmas és entusiastikus frazisok-
kal magasztalták merész utjokat a babok hátán s
lelki élvüket a sziklák. Hogy mennyire eltörpült
gyarló lényük a természet e remek csodája előtt,
hogy mily mélyen eltemette önzésüket a természet
önzetlensége, — midőn keble rejtélyes s csodati-
kait tárta előjük; hogy mennyire megelégedtek
egész valójukról, csupán övé volt mindenük, szemük,
lelkük, sőt még lábuk is a sziklához gyökerezett.
Csupán egy volt a mit itt se voltak képesek elfe-
ledni, s ez: a haza! El is dalolták lelkesen Kőlcsey
hymnussát st. st. . . .

Es én uram, mindezt csak hallomás után bir-
jam emlékül e főséges helyről! Csak én ne mond-
hassam Caesarként el: „veni, vidi, vinci!“ . . .

Megyek . . . megyek, ha mindjárt életemmel
is fizetem meg e gyönyört, ha elkárhozás is van
mérve e vakmerő tettemért — X árva fejemre — az
istenektől.

Egy pillanat s csónakban ültem. . . Hiába zu-
gott a szél siralmasan, böcsődal volt ez nekem.
Hiába hányt vetett a hullám erre-arra, böcső rin-
gásnak tetszett az most nekem. Alig egy percz s a

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Emlékezések Svájcra.

(Naplóm nyomán)

I.

A schaffhauseni vizesés.

1871 május egyik derült napján kiindultunk
két magyar társammal Zürichből az európai hírű
schaffhauseni vizesés megtekintésére.

Egy Dachsen nevű helységről a vonatról leszáll-
va, tovább gyalog mentünk. Utunk jobbfelel nagy
gond és csinnal kezelt szőlőhegyek, balfelel pedig a
kék és világoszöld színt játszó Rajna között vezetett.
Előttünk valami tulbuzgó németek a „Wacht am
Rhein“-t énekelve aprítottak; mi pedig „csak azért
is“ a „Marseillaise“-t daloltuk.

Rövid s kellőes gyaloglás után egy az esés
partján levő imposant kinézésű kastélyhoz értünk.
A kastély kapuján csengetés által jeladásunkra egy
pár liberális egyéniség ugrott elő, a kik virág cso-
portozatos és szőnyeggel borított lépcsőn vezettek a
kastély emeleti részébe. Először is egy csinosan ren-
dezett photograph s olajba festett képcarnokba ve-

zetek. Mi az eséshez készülve — vágyva, nem sokat
bámulgattuk e képeket. Boszankodtunk vezetőink élel-
mességén. Ekkor egy színes üvegből álló ablakra
mutattak. A kép, mi ez üvegeken át élénk tárult,
pillanatra visszariasztó, később lebűvölő volt. Mintha
Dante „poklát“ láttuk volna e színes üvegeken át
különböző rémes alakjaival . . . Az alattunk tátongó
mélység, a Rajna s partján, fák, bokrok, járó-kelő
bámuló csoportok, közöttük gyermekek, nők, férfiak
... ez üvegeken át mind-megannyi pokolbeli ké-
pek megközelítő másolatai. A rohanó, tomboló vízár
megtört habtorlataival — és az óriási pokoli zivaj bor-
zasztó életet adott e képnek. Ezután a salomból egy
ajtót fölnyitva — egy áltányon állottunk a fellegettelen
kék ég alatt s a mélységben tomboló vízár fölött.
Az áltányon madártávlatban bámultuk néhány pill-
anag az esést. Csodálatos, habár a zuhatagon kívül
eső panoráma meglepő szép volt s, habár szé-
dítő magosban állottunk e pokoli vizesés felett, mi
mégis csak öt bámultuk, csak rajta merengtünk egész
őnfeledten.

Az áltányról egy lépcső néhány ólnyire leebb
egy kinyúló sziklán levő pavillonba vezetett, mely-
nek hasonlóan színes üvegekkel ellátott ablakai vol-
tak. Innen még oorzasztóbb volt e különben csoda
szép látványt szemlélni, mivel a vizesés robajja han-
gosabb volt annyira hogyba valamit érthetőleg akartunk
egymáshoz szólani — kiabálnunk kellett. E helytől len-
nebb egy sziklába vajt barlang forma mélyedést meg-

pillantva, afelé tartottunk. A barlang hátsó nyílása
az eséshez oly közel vezetett, hogy markunkba is
vehettünk volna vizet abból. Innen megint lenebb
menve, egy csaknem az esés medré felszínével egyen-
lő arányban levő álláshoz értünk; de már itt száraz-
zon nem igen állhattuk ki a dicsőséget, mivel a víz
nagy hullámokba csapkodott fel. Visszahátrálva ve-
zetőnk egy — egy gumí köpenyt votett vállunkra. Mint
valami avilági bűnös lelkek a pokol sötétségével
körülövedzve — úgy állottunk megint vissza az élvet
adó kúpadra. A zugás itt már oly siketítő volt, hogy
a világért se lehetett volna a legnagyobbban kiabáló
beszédünket is megérteni. A kínos gyönyört oda ha-
gyók, végre — valahára a folyó partjára jutottunk, itt
egy révész várakozott reánk nagy csónakjával.

Két társamnak terve volt, a zuhatag közepén
egy a víz színétől 120 lábnyira emelkedő sziklára
felmenni. Az odajuthatás természetesen csak csónak-
kal lehetséges. Én minthogy az előtt egy párhettel
erős főszédülésben szenvedtem, nem tartottam taná-
csosnak fölmenni, hanem átevezve a tulpartra, hagy-
tam társaimat merész utjokra indulni.

Habár a kép, a mely a tulpartról elem tárult,
főséges, elragadó volt. . . mégis midőn társaimat
láttam a fehér tajtékká megtört hullámokon s egy
pár percz alatt a meredek s keskeny talapzattal bíró
szikla tetején: összefolyt szemeim előtt az egész tar-
kán változatos panoráma s a káprázat miatt mit se
láttam. Oly pusztának képzeltem magamat társaim-

eljárás engedékenysége és a rozszakaratu bujtogatás még élesített s nem egy helyen veszélyes lángra lobbantott.

E súlyos körülmények nem vonulhattak el nyom nélkül. A viharosabb napok mély sebeket vág- tak erdeinkben, s e sebek helyei annál nehezebben he- gednek be, mert a pusztítás öröklött szelleme, bár alább szállított mérvekben, de ma is folytatja átkos munkáját.

Ime ily körülmények között keresnek fel ben- nünket az erdészeti tudományok szerény, de kíváló- an egyszerű és buzgó munkásai.

Békésebb napjaink és az általános fejlődés légkörét alkalmasnak találják a gyökerezés javítás munkájának megkezdésére s részükre költséget és fáradságot nem kimélnék, hogy erdészeti viszonya- inkat színről-színre tanulmányozzák, a speciális és országos bajok forrásait személyesen felkeressék s szakavatott tanácssal, véleménygel, tettel és halha- tós befolyásukkal javítólag hassanak.

Ismerik ők már hírből Erdély rongált erdészeti viszonyait s teljesen felfogják, hogy az erdő- gazdaság Erdélyben mennyire fontos s annak felvi- rágzása az ország anyagi emelkedésének mily hatal- mas tényezője.

Egy pillantás a gyűlés programjára, meggyőz bennünket arról, mily fontos és a dolog mélyére ha- tó kérdések kerülnek ezúttal szűnyegre, melyeknek szakavatott és tapasztalt megoldása jelen erdészeti viszonyainkat egészen átalakítani és ezzel anyagi jólétünket hathatósan előmozdítani.

Ilyen az erdei haszonvételek (szolgalmak) meg- váltásának ügye, mely viszony egymaga az erdőgaz- daság önálló és korszerű fejlődésére átok gyanánt nehezedik. Ilyen az erdőkárosítás megfenyítése, a községi és közbirtokossági erdők állapota, erdőipar sat. Ilyen a mezőség kopár oldalainak befásítása, a mi különösen mezőgazdáinkat is élénken kell hogy érdekelje.

Szemből ezen üdvös és hasznos törekvésekkel, s midőn az erdészeti szakfőnök, hazafias buzgalom- tól áthatva, távol vidékekről minket saját tűzhelye- inknél keresnek fel: nem titkolhattuk el e fölötti örömmünket és kedves meglepetésünket.

Torda városa hazafias és vendégszerető polgára- nak jutott a közvetlen szerencse, hogy a derék gyülekezetet falai közé fogadhassa, — ámde hisszük, hogy Erdély erdőbirtokosainak, gazdáinak és összes értelmiségének véleményét és érzelmeit fejezzük ki, midőn kijelentjük, hogy mi a körünkbe érkező erdő- seket minden y á j a n ó hajtva és mint kedves ven- dégeinket úgy várjuk, hogy a kedvező alkalmat fel- használni és szakavatott tanácsaikkal alaposan okul- ni kívánunk.

Hozza isten őket szerencsésen körünkbe, és te- gye munkálkodásukat mentől áldásosabbá!

Székely Mihály.

BELFÖLD.

Csikszék, aug. 3. 1872.

A gyergyó-szt.-miklósi kerületben is megtör- tént a képviselő választás — ad normam: parturiunt montes, nascitur ridiculus mus. Tehát Csikszékben mind a három képviselő baloldali. A küzdelmes munka collossalis eredménye: baloldali trias. Hanem bizton elmondhatjuk a győző pártnak: Quid victor gaudes Tua te victoria Perdet.

Egyébiránt a gyergyói választás a maga ne- mében páratlan. Antalffy Károly két országgyűlés- sen képviselte a gyergyói választó-kerületet s a viv- mányok, melyek képviselői működésének nyomában a képviselt kerület legvitalisabb érdekeit ölelték fel, méltán jogosították azon reményre, mikép Antalffy a múltjának és jelenének jelességeiből nevét körül- ömlő nimbus erejével újlag osztatlan bizalmat nyer. E bizalom ecclatans kifejezésben is nyilvánult akkor midőn Antalffy roppant lelkességgel fogadott beszé-

moló beszéde után a jövő országgyűlésre is közhan- gulag képviselőnek jelöltetett ki. Ép volt a hit, hogy e közhangu kijelölés a megejtendett választásnál ér- vényesülni fog; és ime! az előzmények által indó- kolt optimizmus karjain fényes diadalt hívó jelölt és párt a 12 ik órában per ambages befészkelődött baloldali jelölt Boér Antal törfogalását vala kény- telen észlelni. No aztán negyven nap negyven éjjel szakadatlanul hullott a baloldali igéretnek izetlen man- nája, mely a jóhiszemű öntudatlan nép gyomrát az emészthetlenségig megétküdte. Adó- és kepe- nem fizetés, ingyen só, a stempli és monopolium eltörlé- se s más efféle bombastok képezék azon talizánt, mely a fanatizált nép szemei elé a kolbászszal ke- ritett Eldoradó csalképet varázsozták, a minek ergója lón: a nép hozzáférhetlensége, baloldali düh és ered- mény.

Hanem, hogy mit fog három év múlva mon- dani a félrevezetett nép, midőn a tengernyi igére- tekkel egy cseppnyi sem valósul, mert nem valósul- hat meg — e találos mese kitalálását a baloldal azon renegat Oedipusaira bizom, kik nem áttalották a népet Procrustes ágyára vonszolni, erkölceit meg- mételyezni s a rendszereteket lelkéből kiirtani.

Antalfynak e választáshoz kötött ügyét illető- leg, ha ború árnyalja be is homlokunkat, de annak redői a derű fényében simulnak el. Szomorkodunk ugyanis a fölött, hogy a nép e legjelesebb férfiaknak elejtésével önmagát gyalázta meg, lelketlen politikai sensalok czéljaira bocsátván lelkét áruba, míg csak örülni tudunk azon, hogy e tankerület élén mely- nek örvendetes tandgyi emelkedéséhez alanyi és ala- ki súlyával a határozó lökemet adta, ekkép tovább- ra is megmarad, ambar tagadhatatlan az is mikép képviselői minőségében a kormánytól való befolyását tankerülete előnyére akkép érvényesítette, hogy — mint egy tekintélyes állású jó barátom megjegyezte — a szébföld Antalffy szívós munkája folytán a kormányok valóságos kényeztetett gyermeke lett. Tanuskodik erről a sz.-keresztúri állami kőpeзде, s több az állam költségén a tankerület különböző pontjain állított felső nép- és polgári iskola, melyek- nek rendezésében az ügy iránti lángoló előszeretettől hevülten a bölcs nyugalomával épen most szor- goskodik.

Nincs választó kerület, melynek képviselője nagyobb népszerűségnek és intenzívebb bizalomnak örvendett volna, mint Antalffy a Gyergyóban: kö- vetkezetni lehet hát az armány, ámitás és hamis igéretnek fokára, melylyel az Internationale-féle clique Boér előtérbe nyomta. Az utóbbi képviselőválasztás előtt néhány nappal kérdeztem egy jenőfalvi értel- mes külszínű atyáit véleményéről, feleletül ezt nyer- tem: „Tudjuk, hogy Boér Antalffynak ministrálni sem tud, de nekünk baloldali kell! „Miért? — kér- dem én; „tudjuk mi,“ felelt ő. Ehez nem kell commentár. A vélemény, illetén indokolása mellett a kapacitálás lehetetlenné válik. Eljő azonban a ve- zeklés órája s a nép fel fog ocsudni ábrándjaiból, melyek — Vörösmartyék — a lélek megrontói. Mi végre az Antalffy erős vezénylete mellett minden módon oda hatunk, hogy az ifjabb nemzedék szilárd jellemű ép erkölcsű, jozan gondolkodású néppé ne- veltessek, mely aztán a destructiv irányú törekvések- kel szemben megövhatlan phalanxot képezzen. Faxit Deus!

K-i.

Kézdivásárhely, 1872. augusztus 12.

A „Kelet“ 179-ik számában „Háromszéki mák- virágok“ czim alatt Sepsiszentgyörgyről augusztus 2-ról egy tudósítás jelent meg, melyben a kovászai képviselő választást megelőzőt ténykedések leírásá- nál többek között következő sorok is közzé tettek: „Tudtuk azt, hogy van törvény, mely a baloldal garázdálkodásainak határt szabhat, de azt nem vél- tük, hogy a kézdivásárhelyi kir. ügyészség egyked- vűen tekinthesse, mint bujtogatták fel a népet, mint vetik el a vizsály magvait és hogy szentségteleni-

Oh igen, szép, lebűvölő, fonséges vagy oh zu- hatag a mint zabansz, rohansz, tombolsz, a mint lelked érzése föl-föltört és nyögsz — mint nehéz be- teg, sohajtasz — mint haldokló . . . orditsz mint örült. Oh de szólj ember hivat, valót, mely csak megközelítse e zuhatag természeti valóságát. Valld bé, hogy gondolatban szegény, érzésben erőtlén s szavakban még gyengébb vagy. „A szavak megfagy- nak a papíron, halvány virágok azok, melyek elvesz- tik színük és illatukat.“ (Laboulaye).

Sajnátságos s csaknem kimagyarázhatatlan, hogy a természetet remek csodája, e zuhatag omló árja, a pa- noráma caleydoskop változó képeivel engem nem volt ké- pes annyira a sziklához láncolni, mint társaimat; nem volt képes feledtetni multam örömeit — bánatait s jelenem sívár kilátás nélkül láthatatát . . . Csupán egy perc volt az, a mérhellen örök időből, mit e helyett töltöttem, s mégis e perc elég volt arra, hogy erőtlenségem minden árnyalatait szemléljem. A való s a képelem szötte képek tömkelegéből mint kírított egy bűvös-bajos syreni hang — talán a ha- bokból „jer velem, jer velem harmat-tiszta keblem havára, — itt örökre elfeleded multad sívárságát, jelened csalódásait, jövőd rémképeit.“ Halld csak . .

„A hattyy sir. . .

A hattyy énekel,

Reá a szél —

A zugó szél felel.

tik meg a törvény tekintélyét“!! Ezen gyanusítás- sal szemben tartozom kijelenteni: hogy a választás előtt a kézdivásárhelyi kir. ügyészséghez vagy a kéz- divásárhelyi kir. törvényszék és kir. járásbíróságok- hoz az érintett igazgatás tárgyában egyetlen egy jelen- tés sem érkezett be, már pedig a nélkül a kir. ügyészség mitsem tehet és nem is rendőri hatóság.

A cikk ezen kifejezésére „a névtelen és a vészbizottság által aláírt leveleket nyomozni kell, valamint azokat is, kik éjjente a törvényszék három deákparti érzelmű tagját alaitomosan leselkedve rab- ló módra megtámadták“ szintén felhiva vagyok ki- nyilvánítani: hogy hason aláírású fenyegető iratot én is kaptam, valamint július hó 29-én este a Ko- vászán megtámadott három törvényszékitag egyike szinte alattírt volt, azonban senki ellen jogos gyanu nem merülven fel, nyomozatot indítani, vagy valakit ezért alap nélkül letartóztatni nem lehet.

Crekme Béla,

királyi alügyész.

Kolozs, aug. 15.

Tegnap és tegnapelőtt vonult keresztül váro- sunkon két zászlósaj katonaság. Az elszállásolás a 13-iki kellemetlen idő daczára is — a főkapitány- ság dicséretére legyen mondva — a legjobb rendben folyt le. Az ut fáradalmait által megtört hazafiak mindenhol a legkényelmesebb ellátásra — vendég- szerető baráti karokra találtak. Ugy látszik városi polgárságunk fel tudja fogni, át tudja érezni azon kötelességet, melylyel a katona iránt e hon minden polgára tartozik; mert az előljáró rendet csinálhat ugyan, de a meleg barátság, a vendégszeretetet és ragaszkodás a szív tulajdona lévén, az önmagától is önkéntelenül szokott nyilatkozni. És hogy ez nem színlelés, hanem a szív jótekonyságának befolyása volt, bizonyítja azon követésre méltó eset is, hogy többen panaszt emeltek polgáraink közül azért, mert házukhoz nem jutott katona s követelték, hogy a polgári kötelesség teljesítésében engedjék őket részt venni, adjanak nekik is katonát. Kaptak is aztán az ilyenek, így segítvén a dolgon, hogy a szomszéd- dokkal megosztottak. Halljuk, hogy a távozáskor el- látták őket utralóval s szerencse kívánatokkal. Is- ten vezérleje is őket nemes céljukhoz, Kolozs vá- rosa jóra való polgársága pedig legyen meggyőződve, hogy e szívélyes barátsága saját gyermekei iránti hasonló eljárás által fog viszonztatni s már csak azért is igyekezzék ez alkalommal tanusított bará- tságot utódiá kebelébe is átültetni és ez által is mu- tassa meg, hogy bár szerény körülményei miatt kellő nevelésben sem ő maga nem részesülhetett, sem gyermekeit nem részesítheti, de szíve moesok- talan s a jó és nemes iránt lelkesülni tud és akar.

B.

Szászváros, 1872. aug. 14-én.

Tisztelt szerkesztő ur! A „Kelet“ 184-ik szá- mu lapjában, a „napihírek“ czimű rovat alatt oly ferdések vannak közreadva, melyek a mennyire igaztalanok, annyira sértik becsületérzetünket. Az igazságnak hódolunk, midőn az ilyszéri rágalma- kat megczafolni kötelességünknek tartjuk.

Igaz, hogy a mult alkalommal Tanárky Ge- deon ur képviselt bennünket az országgyűlésen, de önértzetünket sértő rágalom azt állítani, hogy az értelmiség túlnyomó részének bizalma ez alkalom- mal is benne özpontosult volna! Volt képviselőnk annyira képtelenné tette magát a benne vetett bi- zalomnak megtartására, vagy újabbnak ébresztésére, hogy tanácsosabbnak tartotta beszámoló beszédét írásban küldeni meg, mintsem három éven át fele- dett küldői között személyesen megjelenjen. A ki tudja mily erős, általános bizalom választotta meg ezen urat Szászváros részéről követnek, nem fog csu- dálkozni, ha fenőbbi állítást rágalomnak tartjuk s teljes bosszúsággal utasítjuk azt vissza. Mert igaz

Az ember küzd,

A sors daczol vele,

Reménye száll.

S megszűnik élete. . .

Halld és nézd csak:

. . . A hattyy sir,

A hattyy énekel,

A viz dagad. . .

Egy hullát vetve fel.

Ily érzelmek hullámszái között álltam egy jó darabig mint mozdulatlan élő szobor, de melynek minden tagja fáj. Fejem fölött a mosolygó májnsi kék ég, melynek derűtsége rám oly nyomasztólag hatott; alattam a zuhogó, tomboló vizár, mely fel- zavart ugyan, de feledni — remélni s küzdeni ta- nitott.

Képzelmem s a természet való s utánozhatlan képeinek tarkán változatos színeiben emlékezetem tábláján letérülhetetlen hűségben fog lelki szemeim előtt örökre állani a fonséges schauhaueni vizesés.

II.

A vierwaldstätti tó és kör- nyezete.

A Rigi s rajta a vasut.

1871. május 24-én Luczernnél gőzhajóra ül- tünk, hogy a költői regényes vierwaldstätti tavat körülhajozva, innen ezután a Rigire menjünk a csak azon hóban megnyílt hegyi vonaton.

ugyan, hogy némely ahoz értők azon felfedezésre ju- tottak, hogy Szászvárosban nincsen ez idő szerint a magyarok között oly egyén, a ki képviselő lehessen, de daczára ezen mély tudomány felfedezésnek any- nyira birkák még sem vagyunk, hogy oly egyénért buzgolkodjunk, a ki három év lefolyása alatt küldői érdekeiben semmit sem tett. Azonban többször tisz- telt ur neve nem is fordult elő nálunk. Ugy látszik miként ő a mandatum kezéhez vételekor már elfe- ledett bennünket, úgy elfeledte őt is itten mind-nki!

Igaz, hogy a magyar és szász választók kö- zött létrejött compromissum alapján Vodiáner Béla és Schuller József választattak meg képviselőkné, — de nem igaz, hogy Vodianer Béla ur 15 ezer frtot deponált volna megválasztása esetére bizo- nyos szászvárosiaknál. Ezen rágalom ellen ünnepe- lyesen tiltakozunk és kinyilatkoztatjuk, hogy sem a 15 ezer forinttról, sem általában semminemű pénz- depositumról tudomásunk nincsen. És ha mégis til- takozásunk daczára, a „H. Ztg.“ távirója netalán többet tud, és valamely depositum valakinél csak- ugyan létezik, — felszólítjuk t. cz. Vodianer Béla öngyagságát, hogy depositumát, miután az nem for- dítottat a kijelölt czélra — vegye vissza, mert va- lamint nem történt semminemű vásár a követválasz- tás alkalmával, úgy gyalázatról, vagy fényes elégté- telről is szó nem lehet; mert Vodianer Béla ur sem- minemű depositumot nem használt fel szavazatokra, legalább a választók zöme erről mit sem tud, — és mert Tanárky Gedeon ur részére semminemű fényes elégtételről szó nem lehet, miután ezen ur követje- lőt ez alkalommal teljességgel nem volt. *)

Többen.

KÜLFÖLD.

Kolozsvártt, aug. 17.

— E hó 10-én záratott be az angol parla- ment. A trónbeszéd felsorolja az ülésezési idő alatt a kormány és parlament intézkedéseit. Örömmel je- lenti, hogy az egyenetlenség, mely a kormány és az Egyesült államok közt az Alabama-ügyben felmerült, kiegyenlítettett. Németországgal a közbűnösök kia- dattatása iránt egyezmény kötött; a kormány igé- ri, hogy más államokkal is ehhez hason egyezmény kötése fog hatni. A kormány lépéseket tett az Afrika keleti partjain folyó rabszolgakereskedés meg- akadályozására Örömmel adta beleegyezését Cap tartomány törvényhozása egy törvényéhez, mely ott felelős ministerium életbeléptetését követeli.

Készönetet mond az alsóháznak a budget bő- kezű megajánlásáért.

Meglegetedést a hozott törvények szép száma iránt. Ilyenek voltak a csendes oceán benszűlőttein elkövetett visszaélések megakadályozására alkotott; a hadsereg localisálása iránt; a titkos szavazás fe- lől; a választások érvényessége feletti ítélőszék fel- állítása iránt; skót oktatásügy; Irlandban egy helyi kormányhatóság felől hozott törvények.

Ezekhez sorozandó az uniformitás; az egész- ségügy; a törvényszékek kezein forgó tőkék ellenör- zése és kezelése; a bányák szabályozása és az ital- mérés iránt alkotott törvények.

„Midőn önknek — mond végre a trónbeszéd — istenhözzádot mondanék, felkérem önöket, csatol-

*) Mi is tudjuk, hogy Tanárky ur iránt nagy volt az elhídigtlés a törvényszéknek Abrudbányára lett áttétele és a kinevezések —illetőleg ki nem nevezések következtében. Meg bocsátanak azonban a „többek“ ha ezt az indokot nem te- kinjük a legistábbnak. Bizonyos takaréki pénztár alapításá- ról is van tudomásunk, mely éppen a választás alkalmából alapított Szászvárosban, s melynek túlnyomó többségű rész- vényeit, épen a képviselő ur biztosította. Azt is tudjuk hogy a 15 ezer frt egy bizonyos nemzetiiség vezetőinél deponáltatott arra az esetre, ha szükség mutatkozott volna, hogy az is részt vegyen a szavazásban, ezért épen nincs miért hogy a „többen“ oly nagy indignációval utasítsuk vissza nagyon is jó forrásai- ból merített hírlinket, Hanem e nyilatkozatot azért közreadjuk, a nyilatkozási szabadság tiszteletben tartásának kedvéért.

Szerk.

Hajónk teljes-tele volt utasokkal, különösen a 2-ik s a 3-ik hely szegényes öltözötő nők és férfi- akkal, kik közt több nyomorék — mint ép volt. A hajó fedelzetén egy csoport kék és fehér öltözötő apácza, szétszortan közöttük egy-egy nagyszakállu kapuczinus; az első helyen hová mi is szorultunk Alp-mászó angol turisták sajátságos öltözékükkel, kezükben az elmaradhatatlan Berlepsz vagy Bede- cker utikalauzzal s egy-egy látszóval. E tarkán vál- tozatos utazó sereg nem egy Lavaternek szolgált vol- na élvezetes tanulmányul.

Első kikötői állomásunk Waggis volt, mely gyönyörű fekvése egésséges levegője s különféle ve- teményeiről nevezetes. A mint mondják meg is terem itt mindenféle vetemény, s ezen kívül még szelidgesz- tenye, mandula és füge is.

Második állomásunk Vicznau volt, innen vezet a Rigi vasut egész a Culmig; hanem erről később.

Harmadik megállásunk Gersau, a mely 1,700 lakóval bíró helységről curiosusként beszéli a sweiczi, hogy 1359-től fogva e helység maga-ma- gára egy külön respublikát képezett, külön elnökkel, melyet 400 éven át meg is őriztek, míg 1798 ban ezt a liliputi köztársaságot Swiz kantonba olvasz- tották.

H. G.

(Folyt. köv.)

NAPI HIREK.

Kolozsvár, auguszt. 16.

ják a mindenható dus áldásaiért köszönetemhez, s azok további nyújtásáért irányított imámhoz az önökét is."

A t. olvasóink láthatják, visszatértek a trónbeszédén az országban levő benső nyugodtság és megelégedés, a jó viszony az ország határain kívül levő nemzetekkel, szóval a nyugodt békének jótékony hatása.

Francziaországban nyugalom, csend és rend uralkodik. A kormány azzal a tervvel van elfoglalva, hogy a németeknek a hadikárpótlásból 500 milliónyi összeget szeptember 5. és 10. napjai közt lefizesse. Ezen fizetés teljesítése után Marne és Haute-Marne departementok kiürítése meg fog történni.

Az elsassi lakosság hangulata felől egy érdekes levelet közöl a Nfr. Pr., mely megcáfolja a német levelezők azon közleményeit, hogy az annec tált tartományok népe mindjában simulna a német kormányhoz s mindinkább beletalálná magát az új viszonyokba.

A Nfr. Pr. levele szerint sem az egyetemnek, sem a német tanároknak és tanulóknak semmi kedvező befolyásuk nem észlelhető még mind eddig a közhangulatra. Évtizedek kellene még arra — mondja a strassburgi levelező, — hogy csak némileg türethető közlekedés is létrejöhessen a német és az elsassi francziasság közt. Különösen a katolikus papság nagy ellensége a németeknek s ennek befolyása által a katolikus lakosság is, míg a protestánsok sokkal engesztelékenyebbek. A zsidóság is oly nagy gyűlölettel viseltetik a német kormány iránt, hogy az elsassi zsidó németországi hitféllével sem akar közlekedni.

„Némi oka van is rá, mondja a tudósító, — mert a franczia uralom alatt egyenlő jogokat élveztek a többi lakosokkal, s hitsorsosaik közül még ma is egész a tábornokig több magas tisztet számílat a franczia hadsereg, valamint egyéb államszolgálatokban is magas sőt legmagasabb állásokat is foglalnak el a zsidók." A német fölvilágosultság szegényére mind ez Németországban nincs ugy.

A spanyol kormány, úgy látszik, ismét a szelidség alkalmazásához folyamodik, hogy a carlista lázadásnak véget vessen. A madridi hivatalos lap egy St. Sebastianból kelt királyi rendeletet közölt a napokban, mely teljes kegyelmet ad mindazon egyéneknek, kik a fölkelésben való részességük miatt ítéltettek el. A kormány ezen eljárása azonban azt is bizonyítja, hogy a lázongás nem bír többé veszélyes jelleggel.

New-Yorkból jelentik, hogy Peru elnöke Balta ezredes meggyilkoltatott. A gyilkossal azonban, ki magát dictátorra proclamálta, rövid uton végzett a fölboszult nép: fölfüggesztette egy lámpafára. Ezen esemény is egyik jele azon forradalmi rángatózásoknak, melyekben a délamerikai köztársaságok szakadatlanul szenvednek.

A német császárnak és Ferencz József császárnak a berlini összejövetelt megelőzőleg csakugyan lesz előleges találkozásuk osztrák földön, f. hó 28-án Ischlben. Ezzel megsemmisül minden olyan, magában véve is oly alaptalan föltevés, mintha a berlini látogatás a czár utólagos hozzájárulása által elvesztette volna szívélyes jellegét, vagy hogy e miatt épen meghiúsulás állott volna be a bécsi és berlini udvarok közti barátságos viszonyban.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Pesten aug. 17. 10 ó. — p. d. e.
Arkezett 17. 10 ó. 55 p. d. e.

A világiállítási bizottmány elnökévé báró Orozy Béla nevezett ki.

A horváth országgyűlés ülései folyton viharosak; magok az ellenzéki hírlapok is megrojják néhány képviselő paraszti magaviseletét. A képviselőház elvetette a szélsők amaz indítványát, hogy a királytól új kormány kineveztetése kérelmeztesse.

A szerb congressusra eddig megválasztott 73 szelso és 6 mérsékelt képviselő.

Kerkapolyt Ujvidéken, Titelen s mindenütt merre járt a legszívesebben fogadták.

A belgrádi ünnepélyek már megkezdődtek; a nagy hadi szemle 23-kán tartatik.

Állítólag a berlini császári találkozáson általános európai congressus összehívása indítványoztatnék, melynek feladata lesz az olasz és német egységet szentesíteni, az 1856-kai párisi szerződést revidálni.

Németország állítólag Belfort városáért Lothringiában területcsért indítványozott Francoiaországnál.

— Az ev reformátusok belfarkasutcai templomában aug. 18-án tartandó isteni tisztelet sorrendje. Az egyházközségi közgyűlés első napja és az ifju lelkészek kibocsátása alkalmával délelőtt 10 órakor. 1. Invocatio. 2. Dicséret éneklése. 3. Hármonia. 4. Megnyitó imát mond püspök Nagy Péter aa. 5. Hármonia. 6. Egyházi beszédet tart nyenyedi theol. tanár Dr. Kovács Ödön aa. 7. Hármonia. 8. Az ifju lelkészek kibocsátására való tekintettel alkalmi beszédet mond püspök Nagy Péter aa; és kezdetül veszi a kibocsátatási szertartást. 9. Hiszek egy Istenben — két utolsó verse. 10. Végül, bérekesztő dicséret éneklése. Kolozsvárt, aug. 15-én 1872.

A városi tüzoltó testület tegnap délután Gamauf parancsnok elnöke alatt tartott bizottsági ülésben a tüzoltó eszközök és szerelvények beszerzésére nézve a Valsér Ferencz ajánlatát fogadta el, ki 3120 frtért vállalkozott annak előállítására. A testület egyenruhájának kiállítására nézve szintén több ajánlat érkezett be, de a bizottság által egyik sem tárgyalhatott, minthogy a kelmék színe időközben változván, azon iparosokat kik a kelmék beszerzésére nézve a kellő idővel nem rendelkeztek: jogosan semmi esetre sem lehetett a szabad verseny teréről leszorítani.

Szászsebeszék és város e hó 19-én választja meg országgyűlési képviselőjét. A románok szintén részt vesznek a választásban.

A károlyfehérvári r. kath. főgymn. idej értesítvénye szerint az intézet mellett 9 rendes és 3 rendkívüli tanár tanított 166 növendékkel; a püspöki lyceumban pedig a 6 tanárnak 24 hallgatója volt.

Nyitra-Ujlakon gr. Eszterházy István saját erszényéből vett bérbe egy lakot iskolának s egyszersmind a tanítókat is ő fizeti. Neje az iskola felszereléséről gondoskodott s a gyermekek köztömérdek ajándékot osztott ki.

Kolozsvárnak érdemekben gazdag „Polgár-“ „barom“ és „állat“ modern hírlapírói műszavak kíséretében kongatja „hírharang“-ját a „Kelet“ B. K. jegyű cikkezője ellen. Nem lévén érvei, mi természetesebb, hogy maga gyárt magának megtámadni valót? Azt mondja ugyanis, hogy az említett jegyű „picinyke állat“ a tudatlanság képviselőjének mondta az ellenzék; a cikkező pedig történetesen azt állította, hogy igen sok pártolója van az ellenzéknek a tudatlanok közt, mit „vizenyős okoskodásával“ véletlenül be is bizonyított. A Polgár azonban undorodik a víztől (mi bizonyos betegségben szenvedők sajátságai) s az említett „állat“ okait csak holmi életlen élcsekedésre méltítja, melytől alig hisszük, hogy nem cikkezőknek tanulóitól tanult. Hja! ilyen száraz időben az is jó lap-tömörnek.

Különben a repedt fazék hangja hírharang szó „mg.“ jegy alatt kong az ürességtől, a mely jegynek megfelelő név felett egy cikik platói bölcsességgel megtanított a napokban. hogy a világtörténet bizonyossága szerint „egy kormány sem uralkodott ezredéveken keresztül.“ Bámulatos egy bölcsesség!

A Battyáni-émlék-bizottság a boldogult miniszterelnök sirja fölé a nemzet kegyeletéből felállítandó emléktárgyat elfogadván, az építkezést megkezdni határozta és azzal Horváth Mihály püspököt mint bizottsági elnököt és Stupa György pénztárnokot bízta meg. Miután az építkezéshez e napokban hozzáfognak, megkeresték Pest városát, hogy a helyszínt bizottságot küldjön ki, hogy annak közbenjöttével a netalán felmerülő észrevételek kiegyenlítésének és intézkedés tételének a város által márványlapokkal kirakott sirra nézve is. A tanács e végből Feszl Ágost tanácsnokot, Discher József, Ybl Miklós építészeket és Ince György főmérnököt küldte ki.

Munkácsy Mihály festész hazánkfia meglátogatván a párisi magyar egyület, annak alapítókéjére 50 frankot adott. Egyébiránt Munkácsy közelebb haza jön s itthon telepszik le, mint az Ellenőr hallja Békés Csabán megrongált egészsége helyreállítása végett, később pedig műtermét nyitja meg Pesten.

A női munkabazárt szombaton délelőtt 11 órakor nyiták meg Pesten. A bazár a Károlykaszárnya épületében lesz, hol a szükséges helyiség már kellőleg fel van szerelve. Az eddigi költség 1608 frt. 88 krt. tesz ki. A bazar-terem mellett dolgozó szoba van berendezve. Árulni, könyvet vezetni, pénzt szedni nők fognak. Eladásra egy félévig tartanak kinn árucikkiket s az elkelte árukból bejött pénz csekély levonással a tulajdonosnak adatik át. A megnyitás napján bált rendeznek a bazár javára a császárfürdőben.

Csodaszülött. Pozsonyban pár nap előtt egy munkásnő oly gyermeket szült, melynek három feje s 4 lába volt. A torz-szülött nem élt, s a muzzumnak fogják beklüdeni.

Jég köz szorult hajósok. A jegestengeren a Behring-uton egy amerikai hajó május elején a jég köz beekelt hajót vett észre. Az amerikai kapitány néhány legényt magához véve beszállott a hajóba, hol 8 halottat talált. A szerencsétlen hajósok csak az előtt nem sok idővel mulhattak ki. A jegyzőkönyvbe írva ezt találják: 70°-nál a jég köz ke-

rültünk, dec. 5. 1871. 'Négy társunk már megfagyott, mi nyolczan megadjuk magunkat sorsunknak, s várjuk halálunkat. Élelmi szereket a hajón nem találtak, mégis a halál inkább a megfagyás mint az éhezés miatt következett be.

Montenegró és Iörükország ismét a harc küszöbén állanak. Már 13 héttel ezelőtt Kolosinban egy montenegrói megölt egy törököt. Erre egy héttel később két csapat rohant egymásra 16 halott és 12 sebesült maradt a téren. A napokban a kolosini aga egy csapat merész törökkel átlépte a montenegrói határt s egy csapat montenegróit megtámadott, ezek eleinte vonakodtak, de a feljök repülő golyók harcra készítették őket is, 20 halott és 16 sebesült lett a verekezés eredménye. Montenegró nagyon izgatott; a kormányzó tanács egy elégtételt követelő jegyzék küldését a török kormányhoz, puska- és golyó vásárlását, határozta el. Az ország szélén előőrsek állítottak s minden oda mutat, hogy a háború nem marad el.

Egy cséplőgépre, mely az érett gabnát maga gyűjti fel s egyszersmind ki is csépli, egy Rieke György nevű amerikai közelebb nyert szabadalmat. A gépet négy ló húzza és két ember szolgál mellette; a gabonát maga aratja le s azonnal ki is csépli. Az egész gép 12 láb hosszú és négy láb széles, két kerekén jár, melyek egyidejűleg a többi gépezetet is mozgásba hozzák. Elöl két gereblyéje van, melyek erős vasrud segítségével kerekével vannak összekötve és a kővéket a cséplőhengerbe emelik. A kicséplést gabona eképen polyvától megtisztítva a gép hátsó részén hull ki az oda akasztott zsákba. Egyik ember a megtöltött zsák helyébe időnkint újat tesz, a másik a lovakat hajtja. A gép 1200—1300 fontot nyom.

KÖZGAZDASÁG.

Az idei aratás eredménye.

A földmívelési miniszterium a hivatalos lapban közzétette az idei aratás eredményéről a kormányhoz beküldött jelentések sommázatát, mely termésünkről következő képet nyújt:

1. Az őszi buzavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni kerületben jó 27, közép 84, rossz 27 jelentés szerint; B) Dunántuli kerületben jó 8, k. 64, r. 34. C) Tiszáninneni kerületben j. 1. k. 44, r. 31 D) Tiszántuli kerületben j. 4, k. 39 r. 88. E) Királyhágóntuli részeken jó 12, k. 61, r. 31. F) A határörvidéken jó —, k. 1. r. 1. Az egész országban jó 53, k. 293, r. 212, összesen 558.

2. Az őszi rozsavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni kerületben jó 24, k. 89. r. 30. B) Dunántuli kerületben jó 30, k. 68, r. 5. C) Tiszáninneni kerületben jó 8, k. 34, r. 47. D) Tiszántuli kerületben jó 3, k. 26. r. 58. E) Királyhágóntuli részeken jó 5, k. 51, r. 45. F) A határörvidéken jó —, k. 1. r. —. Az egész országban jó 70, k. 269 r. 158, összesen 524.

3. Őszi kétszeres vetések aratási eredménye. A) Dunáninneni kerületben jó 7, k. 56, r. 10. B) Dunántuli kerületben jó 5, k. 29, r. 2. C) Tiszáninneni ker. jó 1, k. 22, r. 22. D) Tiszántuli ker. jó 3, k. 34, r. 54. E) Királyhágóntuli részeken jó 2, k. 48, r. 28. F) A határörvidéken j. 1, k. 1, r. —. Az egész országban jó 19, k. 190, r. 163, összesen 345.

4. Őszi repczavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni ker. jó 10, k. 24, r. 17. B) Dunántuli ker. jó 9, k. 35 r. 20. C) Tiszáninneni kerület jó 12, k. 11, r. 13. D) Tiszántuli ker. jó 6, k. 30 r. 50. E) Királyhágóntuli részeken jó 5, k. 14, r. 7. F) Határörvidék jó 1, k. —, r. —. Az egész országban jó 43, k. 114, r. 107, összesen 264.

Az őszi vetések aratási eredménye általában az egész országban: jó 185, k. 866, r. 640, össz. 1691.

4. Tavasz buavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni ker. jó 31, k. 31, r. 11. B) Dunántuli ker. jó 13, k. 30, r. 6. C) Tiszáninneni ker. jó 17, k. 34, r. 21. D) Tiszántuli ker. jó 10, k. 17, r. 37. E) Királyhágóntuli részeken jó 29, k. 22, r. 4. F) A határörvidéken jó —, k. 2, r. 1. Az egész országban jó 100, k. 190, r. 80, összesen 370.

5. Tavasz árpaavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni ker. jó 51, k. 75, r. 21. B) Dunántuli ker. jó 34, k. 58, r. 11. C) Tiszáninneni ker. jó 32, k. 45, r. 11. D) Tiszántuli ker. jó 18, k. 85 r. 23. E) Királyhágóntuli részeken jó 23, k. 30, r. 3. F) A határörvidéken jó 1, k. 1, r. 1. Az egész országban jó 159, k. 294, r. 70, összesen 523.

6. Tavasz zabavetések aratási eredménye. A) Dunáninneni ker. jó 110, k. 37, r. 1. B) Dunántuli ker. jó 74, k. 30, r. 2. C) Tiszáninneni ker. jó 72, k. 18, r. 3. D) Tiszántuli ker. jó 102, k. 26, r. 3. E) Királyhágóntuli részeken jó 82, k. 17, r. 5. F) A határörvidéken jó 3, k. —, r. —. Az egész országban jó 443, k. 128, r. 14, összesen 585.

A tavasz vetések aratási eredménye általában az egész országban: jó 702, k. 612, r. 164, összesen 1478.

Kapás vetemények állása. 7. Burgonya. A) Dunáninneni ker. jó 67, k. 59, r. 15. B) Dunántuli kerületben jó 34, k. 54, r. 6. C) Tiszáninneni ker. jó 98, k. 36, r. 3. D) Tiszántuli ker. jó 43, k. 42, r. 11. E) Királyhágóntuli részeken jó 29, k. 43, r. 31. F) Határörvidéken jó 3, k. —, r. —. Az egész országban jó 214, k. 234, r. 66, összesen 514.

8. Répa. A) Dunáninneni ker. jó 25, k. 57, r. 20. B) Dunántuli ker. jó 27, k. 45, r. 22. C) Tiszáninneni ker. jó 33, k. 26, r. 2. D) Tiszántuli ker. jó 38, k. 31, r. 7. E) Királyhágóntuli részeken jó 15, k. 32, r. 7. F) A határörvidéken jó —, k. —, r. —. Az egész országban: jó 138, k. 191, r. 58, összesen 387.

9. Kukuricza. A) Dunáninneni kerületben jó 33, k. 44, r. 20. B) Dunántuli kerületben jó 24 k. 47, r. 28. C) Tiszáninneni kerületben jó 31, k. 29, r. 8. D) Tiszántuli kerületben jó 43, k. 62, r. 2. E) Királyhágóntuli részeken jó 6, k. 78, r. 11. F) A határörvidéken jó 3 k. —, r. —. Az egész országban jó 140 k. 263 r. 89 összesen 492.

A kapás vetemények általában az egész országban jó 492 k. 688, r. 313 összesen 1393.

10. Természetes rét A) Dunáninneni kerületben jó 63. k. 53 r. 31. B) Dunántuli kerületben jó 16 k. 48, r. 36. C) Tiszáninneni kerületben jó 45, k. 35, r. 30. D) Tiszántuli kerületben jó 38, k. 46 r. 30. E) Tiszántuli kerületben jó 13, k. 64, r. 23. F) Határörvidéken jó 1, k. 1. r. 1. Az egész országban jó 186 k. 247, r. 126 összesen 559.

11. A mesterséges rét. A) Dunáninneni kerületben jó 47 k. 48, r. 17. B) Dunán-tuli kerületben jó 35 k. 31. r. 16. C) Tiszáninneni kerületben jó 53, k. 20, r. 1. D) Tiszántuli kerületben jó 53 k. 30 r. 10. E) Királyhágóntuli részeken jó 33, k. 31. r. 5. F) A határörvidéken jó 1, k. 1, r. 1.

Az egész országban jó 223, k. 161, r. 50, összesen 434.

12. Szőlők. A) Dunáninneni kerületben jó 9 k. 46, r. 38. B) Dunántuli kerületben jó 6. k. 23, r. 66. C) Tiszáninneni kerületben jó 8, k. 26, r. 73. D) Tiszántuli kerület jó 13, k. 33, r. 47. E) Királyhágóntuli részeken jó 13, k. 30, r. 31. F) A határörvidéken: jó 1, k. 1, r. 1. Az egész országban jó 50 k. 179, r. 190 összesen 419.

13. Gyümölcsfák. A) Dunáninneni kerületben jó 14, k. 28, r. 91. B) Dunántuli kerületben jó 4, k. 31, r. 58. C) Tiszáninneni kerületben jó 8, k. 24 r. 46. D) Tiszántuli kerületben jó 5, k. 21, r. 89. E) Királyhágóntuli részeken jó 5, k. 28, r. 64. F) A határörvidéken jó 1, k. — r. 2. Az egész országban jó 37, k. 132, r. 350 összesen 519.

A marosludasi kisegítő pénztár-egylet június havi kimutatása.

Bevétel.	
Pénztári maradék május haváról	frt. 183.33
Betétel	2138.50
Kezelésből	3114.—
Kezelésből	99.38
Összesen	frt. 5535.21
Kiadások:	
Leiratásért	frt. 1050.—
Váltókra adott kölcsön	4087.—
Kezelési költség	21.20
Pénztári maradék július havára	377. 1
Összesen	frt. 5535.21

Maros-Ludason, 1872 augusztus 4-én

Nyárádi Dénes,
könyvezető.

A maros-ludasi kisegítő pénztár-egylet július havi kimutatása.

Bevétel	
Pénztári maradék június haváról	frt. 377.01
Betétel	1101.75.
Visszafizetett kölcsön	2425.70
Kezelésből	48.80
Összesen	frt. 3952.63
Kiadás.	
Leiratásért	827.93.
Váltókra adott kölcsön	2200.—
Kezelési költség	20.—
Pénztári maradék augusztus hóra	904.70
Összesen	frt. 3952.63

Maros-Ludason, 1872 augusztus 4-én

Nyárádi Dénes,
könyvezető.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyíltér.)*

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. augusztus 1-sőtől:
árlaszállítással.

Kolozsvár, Szamosujvár és Deés között. Kolozsvárról indul a gyorskocsi Szamosujvár és Deésre naponta délután 3 órakor, Deésről Kolozsvárra naponta délután 1 órakor. 1 hely ára Kolozsvárról Szamosujvárig első és közbe-ld coupeda 2 frt 30 kr. a hátulso coupeda és a bakkon 1 frt 70 kr. Kolozsvárról Deésig vagy vissza első és közbe-ld coupeda 3 frt — hátulso coupeda és a bakkon 2 frt 50 kr.

Kolozsvárról Felvinczre naponta kétszer reggeli 3, és délután 4 órakor. Első hely 4 frt hátulso 3 frt 50 kr. Tordáig vagy vissza 2 frt. Minden utas 30 font szabad pondgyaszt vihet magával.

Kibéldi Biasini Domokos.

*) E rovat alatt közlöttekért esupán a sajtóhatóság felelőséget vállal felelőséget a szerk.

